

וּמֹשֶׁה, בְּחֻדוֹה קָבִיל לֹחַ הָאֵי בְּאֵר, וּבָעָא לְאַתְקַרְבָּא בְּהַדְיֵיהוּ, וְעַל דָּא כִּיּוֹן דְּחֻמָּא לֹחַ הָאֵי בְּאֵר סְלִיקוּ מִזָּא לְגַבְיֵיהוּ, כְּאַתְתָּא דְּחֻדָּיָא עִם בְּעֵלָה.

וְאִי תִימָא הָא אֲלִיָּהוּ בְּרַח וְלֹא אֲעֲרַע בֵּיהּ, אַמְאִי. אָלָא, אֲלִיָּהוּ לְתַתָּא מִן בְּאֵר הוּא, וְלֹא לְעֵילָא, כְּמָה דְּהוּוּ מֹשֶׁה וַיַּעֲקֹב, וּבְגִין כֶּף, מִלְּאָף אִיהוּ, וְעַבִּיד שְׁלִיחוּתָא, וּבְגִין דִּי־עַקֵּב וּמֹשֶׁה, לְעֵילָא אֵינּוֹן מִן הַבְּאֵר, בְּאֵר חֲדֵי לְגַבְיֵיהוּ, וְסְלִיק לְקַבְּלָא לֹחַ, כְּאַתְתָּא דְּחֻדָּתָא לְגַבֵּי בְּעֵלָה, וּמְקַבְּלָא לִיהּ.

וַיֵּרָא וְהִנֵּה בְּאֵר בְּשֻׁדָּה. סוּד הוּא שְׂרָאָה אֶת הַבְּאֵר הַזֶּה לְמַעְלָה, זֶה כְּמוֹ זֶה. כְּתוּב שְׁלֹשָׁה עֲדָרֵי צֹאן רֹבְצִים עֲלֶיהָ. אִם הֵם שְׁלֹשָׁה, לְמָה כְּתוּב וַנֹּאסְפוּ שָׂמָה כָּל הָעֲדָרִים? אָלָא הֵם שְׁלֹשָׁה: דְּרוֹם, מְזֻרַח, צְפוֹן. דְּרוֹם מִן הַצֵּד הַזֶּה, וְצְפוֹן מִהַצֵּד הַזֶּה, וּמְזֻרַח בֵּינֵיהֶם. וְאֵלּוּ עוֹמְדִים עַל הַבְּאֵר הַזֶּה וְאוֹחֲזִים אוֹתָהּ וּמְמַלְאִים אוֹתָהּ. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם כִּי מִן הַבְּאֵר הַזֶּה יִשְׁקוּ הָעֲדָרִים. הֵינּוּ שְׁכֵתוּב יִשְׁקוּ כָּל חֵיתוֹ שְׂדֵי.

תוספתא

וַיֵּרָא וְהִנֵּה בְּאֵר בְּשֻׁדָּה. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, כְּתוּב (ישעיה נא) שָׁמְעוּ אֵלַי רֹדְפֵי צֶדֶק. אוֹתָם הַמְּבַקְשִׁים סוּד הָאֲמוּנָה, אוֹתָם שְׁנֹדְקוּ בְּקֶשֶׁר הָאֲמוּנָה, אוֹתָם שְׂיֹדְעִים דְּרַכֵּי הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן [קְרִיב שְׁמַעוּ].

בְּשַׁעֲוִירִים שְׁנִים וַיִּצְאוּ לְקִרְיַת אֶחָד - מְקַבְּלִים אוֹתוֹ בֵּין שְׁתֵּי זְרוּעוֹת. שְׁנִים יוֹרְדִים לְמַטָּה, שְׁנִים הֵם, אֶחָד בֵּינֵיהֶם. שְׁנֵי אֵלֶּה מוֹשֵׁב הַנְּבִיאִים, הַמְּקוּם שְׂיֹנְקִים בּוֹ, אֶחָד בֵּינֵיהֶם, שֶׁהוּא מִתְחַבֵּר בְּכָל, הוּא נוֹטֵל הַכֹּל. אוֹתָהּ בְּאֵר קְדוּשָׁה עוֹמְדָת פְּתֻחָתָהּ, הִיא שְׂדֵה הַתְּפוּחִים הַקְּדוּשִׁים. מִהַבְּאֵר הַזֶּה מִשְׁקִים הָעֲדָרִים, כָּל אוֹתָן הַמְּרַפְּבוֹת, כָּל

וַיֵּרָא וְהִנֵּה בְּאֵר בְּשֻׁדָּה, רְזָא אִיהוּ, דְּחֻמָּא הָאֵי בְּאֵר לְעֵילָא, דָּא אֵינּוֹן (בראשית כט) שְׁלֹשָׁה עֲדָרֵי צֹאן רֹבְצִים עֲלֶיהָ, אִי אֵינּוֹן (דף קנב ע"א) שְׁלֹשָׁה, אַמְאִי כְּתִיב, (בראשית כט) וַנֹּאסְפוּ שָׂמָה כָּל הָעֲדָרִים. אָלָא, אֵינּוֹן שְׁלֹשָׁה, דְּרוֹם מְזֻרַח, צְפוֹן. דְּרוֹם מִהַי סְטָרָא, וְצְפוֹן מִהַי סְטָרָא, וּמְזֻרַח בֵּינֵיהוּ, וְאֵלִין קְיַיִמִין עַל הָאֵי בְּאֵר וְאַחֲרֵין לִיהּ, וּמְלִיִין לִיהּ. מָאִי טַעְמָא, בְּגִין (בראשית כט) כִּי מִן הַבְּאֵר הַזֶּה יִשְׁקוּ הָעֲדָרִים. הֵינּוּ דְכְּתִיב, (תהלים קד) יִשְׁקוּ כָּל חֵיתוֹ שְׂדֵי.

תוספתא

וַיֵּרָא וְהִנֵּה בְּאֵר בְּשֻׁדָּה, רְזָא אִיהוּ, דְּחֻמָּא הָאֵי בְּאֵר לְעֵילָא, דָּא אֵינּוֹן (בראשית כט) וַנֹּאסְפוּ שָׂמָה כָּל הָעֲדָרִים. אָלָא, אֵינּוֹן שְׁלֹשָׁה, דְּרוֹם מְזֻרַח, צְפוֹן. דְּרוֹם מִהַי סְטָרָא, וְצְפוֹן מִהַי סְטָרָא, וּמְזֻרַח בֵּינֵיהוּ, וְאֵלִין קְיַיִמִין עַל הָאֵי בְּאֵר וְאַחֲרֵין לִיהּ, וּמְלִיִין לִיהּ. מָאִי טַעְמָא, בְּגִין (בראשית כט) כִּי מִן הַבְּאֵר הַזֶּה יִשְׁקוּ הָעֲדָרִים. הֵינּוּ דְכְּתִיב, (תהלים קד) יִשְׁקוּ כָּל חֵיתוֹ שְׂדֵי.

תוספתא

וַיֵּרָא וְהִנֵּה בְּאֵר בְּשֻׁדָּה. (בראשית כ"ט) רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, כְּתִיב (ישעיה נא) שָׁמְעוּ אֵלַי רֹדְפֵי צֶדֶק, אֵינּוֹן דְּתַבְעֵי רְזָא דְמַהִימְנוּתָא, אֵינּוֹן דְּאַתְדַּבְּקוּ בְּקִשְׁוִירָא דְמַהִימְנוּתָא, אֵינּוֹן דִּדְעִין אֲרַחוּי דְמִלְפָּא עֲלֵאָה. כַּד סְלִיקוּ תְרִין, וַנִּפְקוּ לְקַדְמוֹת חַד, מְקַבְּלִין לִיהּ בֵּין תְרִין דְרוּעִין. תְרִי נַחְתֵי לְתַתָּא, תְרִין אֵינּוֹן, חַד בֵּינֵיהוּ. תְרִין אֵלִין מוֹתְבָא דְנְבִיאִי, אֲתַר דִּינְקֵי בֵיהּ, חַד בֵּינֵיהוּ, דְאִיהוּ אֲתַחְבֵּר בְּכֻלָּא, הוּא נוֹטֵל כְּלָא. הַהוּא בִירָא קְדִישָׁא קָאִים תְּחוֹתֵיהוּ, חֻקְלָא דְתְּפוּחִין קְדִישִׁין אִיהוּ. מִהַי בִירָא מִתְשַׁקְּיִין עֲדָרָא, כָּל

אינון רתיכין, פל אינון מארי גדפין. ג' קיימין רביעין (קיימין) על האי בירא, האי בירא מנייהו אתמלי, הדא הוא דכתיב, (בראשית כט) פי מן הבאר ההיא ישקו העדרים וגו'. דא אדנ"י אתקרי, על דא כתיב, (דברים ג) אדנ"י אלהים אתה החילות, וכתיב, (דניאל ז) והאר פניך על מקדשך השמים למען אדנ"י. אדון פל הארץ, הדא הוא דכתיב, (יהושע ג) הנה ארון הברית אדון פל הארץ. (ע"כ תוספתא)

וְנִאֲסְפוּ שְׁמָה כָּל הָעֲדָרִים, הַיְינוּ דְכָתִיב, (קהלת א) כָּל הַנְּחָלִים הַזֵּלְכִים אֶל הַיָּם.

איןנון רתיכין, פל אינון מארי גדפין. ג' קיימין רביעין (קיימין) על האי בירא, האי בירא מנייהו אתמלי, הדא הוא דכתיב, (בראשית כט) פי מן הבאר ההיא ישקו העדרים וגו'. דא אדנ"י אתקרי, על דא כתיב, (דברים ג) אדנ"י אלהים אתה החילות, וכתיב, (דניאל ז) והאר פניך על מקדשך השמים למען אדנ"י. אדון פל הארץ, הדא הוא דכתיב, (יהושע ג) הנה ארון הברית אדון פל הארץ. (ע"כ תוספתא)

וְנִאֲסְפוּ שְׁמָה כָּל הָעֲדָרִים, הַיְינוּ דְכָתִיב, (קהלת א) כָּל הַנְּחָלִים הַזֵּלְכִים אֶל הַיָּם.

(בראשית כט) וּגְלָלוּ אֶת הָאֲבָן, מְעַבְרִין מִיְנָה תְּקִיפוּ דְדִינָא קְשִׁיָּא, הַהוּא דְגְלִיד וְקָרִישׁ, (ס"א מ"ו דבריו) דְכַדִּין אַקְרִי אֲבָן, וְלֹא נִפְקִי מִיְנָה מִיָּא לְבַר. וְכַד אִינוּן נְחָלִין אֲתִיין, אֲתַתְּקַף דְרוּם דְאִיהוּ יְמִינָא, וְלֹא יִכְלָא צְפוּן לְמַקְרַשׁ מִיין, פְּהֵאִי נְהָרָא, פַּד מִימּוֹי סְגִיָּאִין, לֹא גְלִידִין וְקָרִישֵׁי מִנָּא, פְּנַהֲרָא דְמִימּוֹי זְעִירִין.

וְעַל דָּא, פַּד אִינוּן נְחָלִין אֲתִיין, אֲתַתְּקַף דְרוּם דְאִיהוּ יְמִינָא, וּמִיין אֲשַׁתְּרִיין, וְנַגְדִין וְאֲשַׁקֵּיין עֲדָרִיָּא, פְּמָה דְאֲמָרְן דְכָתִיב יִשְׁקוּ כָּל חַיֵּיתוּ שְׂדֵי. (בראשית כט) וְהַשִּׁיבּוּ אֶת הָאֲבָן עַל פִּי הַבְּאֵר, לְמַקּוּמָהּ, בְּגִין דְעֵלְמָא אֲצַטְרִיף דִּינָא דִילָהּ, דְתַהֲוִי בְדִינָא לְאוּכְחָא בֵּיה חַיִּיבָא.

ועל פן, כשאותם נחלים באים, מתחזק הדרום, שהוא הימין, והמים מפשירים ושופעים ומשקים את העדרים, כמו שאמרנו, שכתוב ישקו כל חיתו שדי. והשיבו את האבן על פי הבאר, למקומה, משום שהעולם צריך את הדין שלה, שתהיה בדין, להוכיח את הרשעים בה. בא ראה, כשיעקב היה יושב על הבאר וראה המים עולים אליו, ידע ששם תודמן לו אשתו. וכן במשה, כשישב על הבאר, פיון שראה שהמים עולים אליו, ידע שאשתו תודמן לו לשם. וכך היה ליעקב, ששם הזדמנה לו אשתו, כמו שכתוב עודנו מדבר עם ורחל באה עם הצאן. ויהי כאשר ראה יעקב את רחל וגו'.

תָּא חֲזִי, יַעֲקֹב פַּד הָוָה יָתִיב עַל בִּירָא, וְחָמָא מִנָּא דְסֻלְקִין לְגַבִּיהּ, יַדַּע דְתַמָּן תּוֹדְמָן לִיה אֲתַתִּיהּ. וְכֵן בְּמִשָּׁה, פַּד יָתִיב עַל בִּירָא, פִּינּוֹן דְחָמָא דְמִנָּא סֻלְקִין לְגַבִּיהּ, יַדַּע דְאֲתַתִּיהּ אֲזַדְמִינַת לִיה תַּמָּן, וְהָכִי הָוָה לִיה לְיַעֲקֹב, דְתַמָּן אֲזַדְמִינַת לִיה אֲתַתִּיהּ, פְּמָה דְכָתִיב, (בראשית כט) עוֹדְנוּ מְדַבֵּר עִמָּם וְרַחֵל בָּאָה עִם הַצֹּאן, וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת רַחֵל וְגו'. מִשָּׁה, דְכָתִיב, (שמות ו) וַיָּבֹאוּ הָרוּעִים